Poslední výtka, obracející se proti konečné části nař. rozhodnutí ohledně výšky postaveného domu atd., a dovozující, že to vše mělo býti zjišťováno, uplatňováno a rozhodováno ve zvláštním řízení o určení stavební čáry a nemělo býti součástí řízení povolovacího, byla vyvrácena již shora při projednávání prvé námitky o rozhodování per saltum.

Založil-li za vylíčeného skutkového a právního stavu věci žal. úřad svůj výrok o dodatečném schválení sporné stavby na důvodech rozhodnutí okr. úřadu, odvoláním obce neotřesených, nemůže v tom st-lka důvodně spatřovati zkrácení svých práv a nezbylo proto, než její stížnost zamítnouti.

Č. 10.658.

Samospráva okresní. — Cesty (Morava): Zaniklo osvobození majitele panství od závazku přispívati na udržování veřejných komunikací obecních, resp. okresních, spočívající na smluvním ujednání z doby dřívější, silničním zákonem mor. z r. 1865, resp. zákonem č. 38/1877 z. z. mor., resp. org. zákonem č. 125/27 Sb.?

(Nález ze dne 27. června 1933 č. 4027.)

Věc: Alexandr D. v M. (adv. Dr. Emil Pick z Prahy) proti berní správě v Mikulově o okresní přirážky.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem berního úřadu v Mikulově z 20. května 1930 byly st-li k úhradě potřeb okresních silnic podle § 1 zák. z 15. června 1927 č. 77 Sb., předepsány okresní přirážky k dani pozemkové a domovní třídní za léta 1927 a 1928.

Odvolání, jež st-l z výměru toho podal, vyřídil žal. úřad nař. rozhodnutím, jímž odvolání to, pokud bylo namířeno proti předpisu přirážek k dani pozemkové a třídní za rok 1928, zamítl z důvodů věcných, pokud brojilo proti předpisu přirážek k dani činžovní za rok 1928, odmítl jako opožděné, a pokud se týkalo přirážek k daním za r. 1927, je nevyřídil poznamenav, že st-l byl již vyrozuměn o tom, že v tomto směru dlužno podati odvolání u příslušného úřadu okresního.

Stížnost tento poslední výrok žal. úřadu, týkající se přirážek k daním za r. 1927, nenapadá, nýbrž obrací se výhradně proti oběma jeho výrokům předchozím. Proti druhému, aliminačnímu výroku namítá, že vývody, jimiž se brání proti předpisu přirážek k dani pozemkové a domovní třídní, platí také o přirážkách k dani činžovní, že o nějakém zmeškání nelze mluviti, neboť jde tu o jednotné právo st-lovo, jež se vztahuje na veškeré reální daně v obvodu obce, a že toto právo se nevykonává jen během jednoho roku, nýbrž platí na věčné časy, takže předpis okr. přirážek může býti napadán kdykoli.

Námitka tato je lichá. St-l nepopírá, že mu přirážky k dani činžovní za r. 1928 byly předepsány zvláštními plat. příkazy a že mu příkazy ty byly doručeny již dne 15. července 1929. Ale pak mohl se proti tomuto zvláštnímu předpisu brániti jediné odvoláním, podaným v zákonné lhůtě odvolací, plynoucí od doručení tohoto příkazu a jediné v tomto odvolání

mohl uplatňovati, že přirážky k činžovní dani neměly mu býti předpisovány odděleně a také jen v tomto odvolání mohl proti uvedenému předpisu uplatňovati důvody osvobozovací, třebas to byly tytéž důvody, jež po jeho názoru platí též pro osvobození od přirážek k dani pozemkové a domovní třídní. Je proto v tomto směru stížnost bezdůvodná.

Pokud jde o onu část nař. rozhodnutí, jež obsahuje výrok meritorní, uplatňoval st-l již v odvolání a uplatňuje také ve stížnosti osvobození od okr. přirážek — alespoň pokud mají sloužiti k úhradě nákladů, spojených se zřizováním a udržováním okres. silnic, probíhajících územím obce M. — z toho důvodu, že smlouvou, uzavřenou dne 29. července 1837 s obcí M. jako tehdejší správkyní okres. komunikací v jejím obvodě, resp. dodatkem ke smlouvě té z 26. února 1840 a dále výměrem mor. zv z 29. dubna 1876, byl od placení jakýchkoli příspěvků na okres. komunikace v tomto obvodu na věčné časy zproštěn, a to za úplatu, poskytnutou tehdy jednak in natura postoupením vlastní soukromé silnice zv. »Knížecí cesta«, jednak zaplacením obnosu 1.256 zl. konv. m. na hotovosti.

Námitkou touto uplatňuje st-l v podstatě — třebas to výslovně tak neformuluje — že až do vydání zák. o organisaci polit. správy č. 125/27 měl proti silničnímu okresu m.-skému, jako právnímu nástupci obce M. v jeho funkci tehdejšího správce okres. komunikací, pokud obvodem této obce probíhaly, právní nárok na osvobození od placení všelikých příspěvků k udržování okres. komunikací v tomto obvodě, že tento jeho právní nárok zakládal pro silniční okres závazek, jej od příspěvků těch osvoboditi, a že tento závazek přešel od účinnosti cit. org. zák. na okres m.-ský, zřízený podle tohoto zák.

Pokud st-l svůj nárok na osvobození od okres. přirážek zakládá na názoru, že smlouva z r. 1837 měla povahu smlouvy soukromoprávní, a z této okolnosti pak dovozuje nezrušitelnost její podle předpisů o. z. o., nelze mu dáti za pravdu již proto, že smlouva ta byla v podstatě dohodou o kapitalisování konkurenčních příspěvků, tedy o plnění veřejnoprávních závazků st-lových a měla proto povahu dohody veřejnoprávní, na niž předpisy občanského práva — aspoň bezpodmínečně a v celku — aplikovati nelze.

Ostatně nejde v daném případě o to, zda m.-ský okres jako právní nástupce jedné ze smluvních stran byl oprávněn závazky ze smlouvy shora uvedené pro něj vyplývající jednostranně zrušiti, nýbrž o otázku, zda tyto závazky nebyly zrušeny pozdější disposicí zákonnou, neboť žal. úřad výslovně praví, že uvedená smlouva pozbyla platnosti vydáním zák. č. 38/1877 z. z. mor. Že pak smlouvy veřejnoprávní, resp. práva i závazky z nich plynoucí mohou býti zrušeny — stejně ostatně jako je tomu u smluv soukromoprávních — o tom nelze pochybovati.

Jde tedy jen o to, zda právo na uvedenou liberaci — jehož platné nabytí st-lovým právním předchůdcem v r. 1837 nebylo žal. úřadem popřeno — skutečně nezaniklo později disposicí zákonnou.

Žal. úřad má za to, že tento zánik nastal již vydáním zák. č. 38/1877 z. z. mor., a to proto, že po jeho názoru platnost uvedené smlouvy byla podmíněna trváním zvláštních konkurenčních skupin pro zřízení a udržování t. zv. městských okresních silnic, jež existovaly sice podle § 9 mor. siln. zák. z r. 1865, avšak od účinnosti zák. z r. 1877 zanikly. I když se

připustí, že smluvní závazek, o nějž v daném případě jde, t. j. závazek liberovati majitele panství m.-ského od všelikých příspěvků na okr. silnice, probíhající územím obce m.-ské, převzatý v r. 1837 městem M., přešel později — snad za účinnosti cit. zák. z r. 1865 — na konkurenční skupinu pro zřízení a udržování t. zv. měst. okres. silnic, nedá se z toho, že tyto zvláštní konkurenční skupiny vydáním zák. z r. 1877 zanikly, ještě dovoditi, že by tím také byla zanikla všeliká práva — a snad také povinnosti — jež až do té doby vůči těmto konkurenčním skupinám příslušely osobám třetím. Již z toho, že úkoly, jež až do té doby vykonávaly ony zvláštní konkurenční skupiny, přešly do výhradné kompetence konkurenčních okresů, a z toho, že tato kompetence zahrnovala v prvé řadě hospodářskou správu okres. komunikací, která se aspoň zpravidla neobejde bez běžných a trvalých práv a závazků vůči osobám třetím — ať již jsou to soukromoprávní práva a závazky dodavatelů nebo zaměstnanců, či veřejnoprávní práva a závazky poplatníků a pod. — dlužno usouditi, že všeliká takováto práva a všeliké závazky dosavadních zvláštních konkurenčních skupin přešly i bez positivního předpisu na ony subjekty, jež agendu těchto skupin převzaly, t. j. na konkurenční okresy podle zák. z r. 1877. Právě proto, že tu šlo o takovouto sukcesi nejen do kompetence úřední, nýbrž i do hospodářské situace dosavadních orgánů silničních, bylo by k tomu, aby bylo lze veškerá dosavadní práva a veškery závazky těchto orgánů uznati za uhaslé, bývalo třeba výslovného předpisu, jenž ovšem v siln. zák. z r. 1877 obsažen není. Je proto názor žal. úřadu, že st-lem uplatňované právo zaniklo již vydáním tohoto zák., mylný.

Pokud by snad v poukazu na závěrečný odstavec výnosu mor. zv-u z 29. dubna 1876 mělo býti spatřováno odůvodnění toho smyslu, že tímto výnosem bylo již jaksi anticipando pravoplatně rozhodnuto, že v případě zrušení zvláštní konkurenční skupiny města M. — k němuž pak došlo vydáním zák. z r. 1877 — dosavadní smluvní úprava poplatnického poměru m.-ského panství vůči správě okres. silnic zanikne a že pak budou příslušné úřady oprávněny otázku poplatnické povinnosti jmenovaného panství řešiti prostě podle zák. a tedy bez ohledu na dosavadní smlouvu, spočívalo by toto odůvodnění na mylném výkladu cit. výnosu. Praví-li se zde, že kdyby mělo v pozdější době dojíti ke zrušení zvláštní konkurenční skupiny města M., bylo by třeba poměr mezi tímto městem, silničním okresem a fideikomisem v tomto směru nově upraviti a takovou úpravu zv-em schváliti, jde tu zřejmě o pouhé upozornění, že bude nutno, aby dosavadní smluvní úprava byla přizpůsobena — patrně opět smluvně — novým poměrům v organisaci správy okres. silnic, nelze však spatřovati v tom žádný judikátní výrok vůbec, tím méně ovšem obsahu shora naznačeného. To se podává zejména z výhrady schválení zv-u.

Další odůvodnění žal. úřadu, že dřívější osvobození od silničních přirážek nemohlo za účinnosti organisačního zák. č. 125/27 zůstati v platnosti, poněvadž zákonem tímto byly dosavadní silniční okresy na Mor. zrušeny a jejich práva a závazky přešly na nově utvořené okresy, jejichž potřeby se podle § 76 tohoto zák. uhražují okresními přirážkami, vybíranými podle §§ 1, 3 a 5 zák. z 15. června 1927 č. 77 Sb. a že ze všeobecné povinnosti k těmto přirážkám vyplývá, že ono dřívější osvo-

bození od silničních přirážek nelze považovati za právo třetích osob ke jmění a fondům zrušeného silničního okresu, které podle § 9 cit. org. zák. zůstává nedotčeno, bylo v rámci nař. rozhodnutí vlastně nadbytečným a nemělo významu, když žal. úřad stál na stanovisku, že toto osvobození zaniklo již vydáním mor. siln. zák. z r. 1877. Tím, že bylo toto stanovisko uznáno za právně mylné, nabývá ovšem i tento poslední důvod žal. úřadu významu a proto se jím nss musil rovněž zabývati.

V § 9 odst. 1 cit. org. zák. se praví, že nejen jmění, fondy a majetková práva, nýbrž i závazky dosavadních okresů přecházejí na okresy podle tohoto zák. zřízené. Přirozeně, že závazky těmi mohou býti míněny jen závazky takové, jež nejsou v rozporu s některým předpisem tohoto zák. Třebas však lze připustiti, že okres. přirážky, usnesl-li se jednou okres na vybírání jich podle §§ 77 a 39 tohoto zák. a § 3 odst. 1 a 3 zák. č. 77/27, mají povahu berní všeobecných, jež mají zásadně postihnouti všechny poplatníky rovnoměrně, nelze přece uznati, že by závazek, liberovati určitého poplatníka také od této přirážkové povinnosti proto, že si tuto liberaci zajistil v dřívějších dobách smluvně za úplatu, jež byla v podstatě uznána za kapitalisované splacení všelikých příspěvků tohoto druhu na všechny časy budoucí, byl v rozporu s tímto ustanovením. — — —

Č. 10.659.

Vojenské věci: Převzetí poddůstojníků z povolání býv. rak.-uher. armády do vojska čsl. a podmínky jejich nároku na zaopatřovací požitky.

(Nález ze dne 27. června 1933 č. 11.280.)

Věc: Štěpán M. v Bratislavě proti ministerstvu národní obrany o vojenské zaopatřovací platy.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-l, narozený roku 1880, konal podle vlastního udání službu v rak.-uher. armádě od 6. října 1901 do 20. září 1904 a pak od 1. ledna 1906 do 28. října 1918 jako déle sloužící poddůstojník, který za války nabyl hodnosti důstojnického zástupce. (Podle zprávy intendance zem. voj. velitelství v Bratislavě z 23. ledna 1930 zůstalo totiž pátrání po voj. osobních dokladech st-lových bezvýsledné.) — V čsl. armádě sloužil st-l podle zprávy náhradní baterie dělostřeleckého pluku č. 110 z 10 února 1925 od 28. června 1919 a byl dnem 1. listopadu 1919 propuštěn do neaktivního poměru. Dne 28. srpna 1919 vznesl st-l u jmenované náhradní baterie žádost za přijetí do stavu poddůstojníků z povolání, která však byla zem. voj. velitelstvím v Košicích výměrem z 20. září 1919 vrácena, ježto přijímání do stavu poddůstojníků z povolání bylo podle výnosu mno z 22. června 1919 nepřípustné. — Podle opisu kmenového listu byl st-l dnem 31. prosince 1920 jako vojín převeden do II. zálohy a jako vojín v záloze vtělen k dělostřeleckému pluku č. 54 podle prov. nař. k §§ 59, 61 až 63 bran. zák. č. 470/20 a dnem 20. července 1925 přiznána mu hodnost rotného v záloze. Dne 21. ledna 1926 vyplaceno mu odbytné v částce 2.842 Kč 50 h podle býv. služ. předpisu B-14 (§ 12) a V. V. z r. 1925 č. 60 čl. 690.